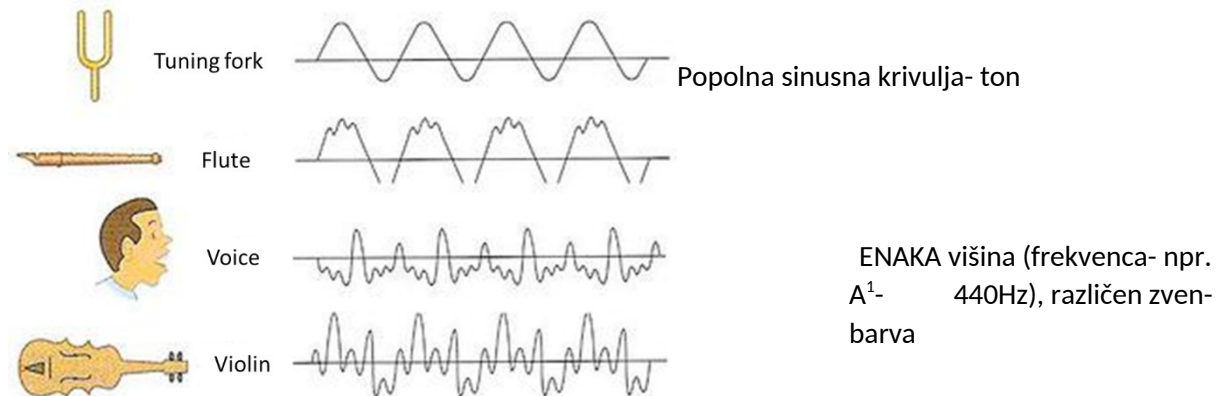

O barvi zvoka in zvočni predstavi barv

Tadej Rajgelj

Da razumemo kaj je barva zvoka, moramo najprej vedeti kaj je ton. **Ton** je zvočni pojav, in sicer nihanje zvoka v **popolni sinusni krivulji**, kar lahko oblikujejo le glasbene vilice ali tonski generator. Vsak ton ima 1 svojo točno določeno frekvenco. Poleg tega ima še določeno trajanje in jakost. Ampak ton, kot ga imenujemo v glasbi (ne pri fiziki) je pravzaprav **zven**, ki je značilen za posamezen inštrument.

Zven je zvočni pojav, ki pa z nihanjem za razliko od tona ne oblikuje popolne sinusne krivulje, zato nastane obarvani ton - **zven**. Zaradi barve zvoka razlikujemo enako visok zvok pri violini od tistega pri flauti ali drugih inštrumentih. Barvo zvoka določa delež višjiharmonskih frekvenc, ki jih lahko zaslišimo hkrati z danim tonom. Te frekvence imenujemo tudi **aliquotni toni**. So skoraj neslišno sozveneči toni ob določenem osnovnem tonu in skupaj z njim tvorijo **zven**. Več kot je teh aliquotnih tonov v zvenu, bolj se nam zvok zdi 'polnejši' in 'bogata'. Odtod razlika med drobno leseno piščalko in trobento oz. med zvokom iz majhnega tranzistorja in dobrega hi-fi sprejemnika.

Zvočne predstave barv

Zvočne predstave barv oz. barvne predstave zvoka so značilnosti vsakega posameznika. Večinoma barvo zvoka opisujemo s pridevniki, kot so:

- Svetla - temna (svetlejša/temnejša od ...)
- Topla - hladna
- Čista - bogata
- ...

Posamezniki pa barvo zvoka lahko opisujejo tudi s pridevniki kot so osorna, medla, briljantna in nenazadnje tudi z barvami samimi, vendar tu ni enotnosti, saj si vsak lahko barvo akorda na kitari ali tona na klavirju predstavlja s svojo barvo. Gre za sinestezijo ali združenje raznih čutov (v tem primeru vid in sluh), ki je pri vsakem drugačna. Umetnik Milton Glaser je svojo sinestezijo demonstriral, ko je za reklamo za Sony-jeve kasetnike narisal pastoralno sliko ob Beethovnovi 6. simfoniji.

Viri:

<https://community.sony.si/t5/blog-novice-iz-sonyja/barva-zvoka/ba-p/1745261>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Timbre>

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Ton>

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Zven> <http://www.gcc.si/wp-content/uploads/2006/11/zvok.pdf>

